

Stikskader

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Hvor går det typisk galt?

Når vi modtager returmedicin:

- Ved skranken fra private kunder.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Hvor går det typisk galt?

Hvis vi modtager returmedicin:

- Via chauffør fra hjemmeplejen.
- Fra tandlæger og læger m.fl.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Hvordan går det typisk galt?

- Når hånden stikkes i posen.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Hvordan går det typisk galt?

- Når man griber om posen.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Hvordan går det typisk galt?

- Når man sorterer uden handsker.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse i skranken:

- Modtag kun returmedicin i klare plastposer og kanyler og skarpe genstande i godkendte kanylebokse. Udlever eventuelt disse.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse i skranken:

- Spørg om returmedicinen i klare poser indeholder kanyler og skarpe genstande.
- Kontroller indholdet visuelt. Hold posen op og se igennem den. Tag fat øverst. Undgå at gribe om posen eller holde under den.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse i skranken:

- Indeholder posen emner, der skal sorteres fra, leveres posen tilbage til kunden, som bedes fjerne disse. Udlever passende emballage til dette.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse i skranken:

- Bed kunden om at sortere kanyler og skarpe genstande fra og putte disse i kanyleboks.
- Sørg for at kanyleboksen er lukket korrekt.
- Modtag derefter returmedicin.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse:

- Placer medicinen i kasser/holdere beregnet til medicinaffald.
- Placer kanylebokse i emballage beregnet til disse – særskilt emballage.
- Vedr. den videre håndtering se vejledning om farligt gods på apoteker.crecea.dk

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse ved modtagelse fra hjemmepleje, plejehjem og institutioner:

- Information til hjemmeplejen om sikker modtagelse af returmedicin i klare poser og kanylebokse. (Se forslag til skrivelse senere).
- Chauffør bør kun medtage returmedicin, der er korrekt emballeret.
- Chaufføren skal overholde krav om kørsel med kanylebokse.
- Visuel kontrol foretages af chauffør eller på apoteket.
- Ved fejl kontaktes afhentningsstedet for at undgå gentagelse.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse ved sortering:

Krav til sikkerhed, hvis personalet på apoteket sorterer returmedicin:

- Ved tømning af pose til bakke eller bord skal det foregå under udsugning til det fri, hvis der er fare for medicinstøv.
- Ved sortering bruges stikfaste handsker og forklæde.
- Arbejdspladsen regnes som fast arbejdsplads og skal opfylde kravene til disse. Se At-vejledning A.1.11.

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Konsekvenser når det går galt:

- Bekymring om mulig smitte.
- Kontakt til læge eller skadestue vedrørende undersøgelse for smitte - HIV og Hepatitis (B og C).
- Eventuelt vaccinationer - fra dag 0 og op til 12 måneder.
- Se vejledning vedrørende kanylestik på apoteker.crecea.dk

Sådan undgår du stikskader på apoteket

Forebyggelse - procedurer:

- Lav klare skriftlige retningslinjer for håndtering af returmedicin på apoteket.
- Informer personalet om disse og gentag dette jævnligt.
- Tag proceduren op i forbindelse med APV og/eller kvalitetsstyringssystem og juster efter behov.

Til hjemmepleje og andre kunder

Hjælp os med at undgå stikskader på apoteket

For at undgå, at personalet på apoteket bliver udsat for kanylestik og hermed fare for smitte, modtager vi i fremtiden kun medicinaffald på følgende måde:

- I klare plastposer.
- Kanyler og andre skarpe genstande skal leveres i kanylebokse, der er lukket korrekt og trykket helt i, så det siger klik. Når låget sidder korrekt - på mange kanylebokse med B-siden op - kan det ikke åbnes igen, og kanyleboksen er hermed forseglet. Se vedhæftet billeder. Kanylebokse afleveres separat.

Med et på forhånd tak for hjælpen træder denne procedure i kraft fra dato _____.

I er velkomne til at kontakte apoteket, hvis I har spørgsmål.

Med venlig hilsen

Hjælp os med at undgå stikskader

Hjælp os med at undgå stikskader på apoteket

Eksempel på korrekt lukket kanyleboks

Hvis du stikker dig på en kanyle!

Udsættelse for blod og legemsvæsker fra muligt HIV-, hepatitis B- eller C-inficerede personer indebærer altid en smitterisiko.

Ved uheld i forbindelse med håndtering af brugte kanyler anbefales derfor:

Stik- eller snitsår forårsaget af brugte kanyler

Vaskes straks grundigt med vand og sæbe.

Pensles i to omgange med jodspiritus 2,5% eller klorhexidinsprit 0,5% eller hospitalssprit 70%.

Stænk med blod på beskadiget hud (f.eks. kraftig eksem eller psoriasis)

Følg samme procedure.

Stænk med blod i øjne eller på andre slimhinder

Skyl straks med rigeligt vand.

I alle tilfælde: **KONTAKT LÆGE ELLER SKADESTUE**

- For at få foretaget en første blodprøve til undersøgelse for HIV- og hepatitis B og C-antistoffer (af forsikringsmæssige årsager).
- For evt. at blive vaccineret mod hepatitis B, difteri og stivkrampe.

Hos læge/på skadestue vil man foretage en risikovurdering i forhold til din risiko for at være blevet smittet med HIV virus, og evt. - hvis man vurderer risikoen som stor - iværksætte behandling med samme medicin, som benyttes til HIV-smittede. Behandlingen skal i så fald iværksættes hurtigt - helst inden for 1-2 timer.

Ved stænk med blod på ubeskadiget hud vaskes straks grundigt med vand og sæbe.

Ved spild eller stænk af blod rengøres overfladen med hypoklorit, kloramin, glutaraldehyd eller alkoholer.

Skal apoteket anmelde stikskaden som en arbejdsulykke?

Uheldet skal anmeldes til Arbejdstilsynet som arbejdsulykke, hvis det giver anledning til uarbejdsdygtighed/fravær i en dag eller mere ud over tilskadekomstdagen. Fraværet behøver ikke at ligge i umiddelbar tilknytning til ulykkesdagen.

Af forsikringsmæssige årsager anbefaler CRECEA altid, at uheldet under alle omstændigheder anmeldes til forsikringsselskabet – også i forhold til godtgørelse af udgifterne til eventuelle vaccinationer.

Anmeldelse til forsikringsselskab, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Arbejdstilsynet kan foretages elektronisk i EASY virk.dk.

Det er alfa og omega at forebygge stikskader. Det skal ske ved:

Undervisning og oplysning af personalet om sikre arbejdsrutiner og brug af personlig værnemidler (stikfaste handsker).

Kritisk gennemgang af arbejdspladsen i forhold til indretning, udstyr og arbejdsgange.

Hvis der alligevel skulle ske stikskader, er det vigtigt, at arbejdsmiljøgruppen kender anmeldelsesproceduren, at det er nemt at foretage en anmeldelse, og at anmeldelsen indeholder de rigtige oplysninger.

På apoteket drøftes uheldet i arbejdsmiljøgruppen - ikke mindst hvordan gentagelser kan undgås. **CRECEA opfordrer apoteket til at udarbejde en intern skriftlig dokumentation/registrering af hændelsesforløbet.** Denne dokumentation kan på et senere tidspunkt være af stor betydning.

Den skal indeholde:

Hvad er der sket? Fx hvor på kroppen skar man sig og hvor dybt?

Hvornår og hvor skete skaden?

Hvem er involveret?

Hvordan?

Blev der brugt værnemidler?

Hvad er der efterfølgende sket for den tilskadekomne?

Hvordan forebygger vi lignende uheld?

Kontakt evt. CRECEA på tlf. 70108600